

SA IMENOM (U IME) ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA

KNJIGA (izvjesnoga) PRISILJAVANJA

(sile, presije, prinuđivanja i natjeravanja nekoga na silu na nešto, posebno natjeravanja na silu nekoga u vjeru od strane nečije)

I (KNJIGA) govora Allaha, uzvišen je: "..... osim ko se je prisilio (da se jezikom i riječima odrekne svoga islamskoga vjerovanja), a njegovo srce je smireno sa (svojim islamskim) vjerovanjem, a ali (tj. nego) ko je rasprostranio (raširio, tj. otvorio) sa (tim) bezvjerstvom (tj. za to bezvjerstvo) prsa, pa na njih je (pala jedna) srdžba od Allaha, i za njih je (jedna) kazna velika.". I rekao je (Uzvišeni Allah): "..... osim da se čuvate od njih (jednim) čuvanjem.....", a ona je (tj. ta riječ "tukaten, tukatun" je istoga značenja kao i riječ) "tekijjetun": čuvanje, opreznost, bojazan. I rekao je (Uzvišeni Allah): "Zaista koji su (takvi da su) usmrtili njih (izvjesni) anđeli čineći nasilje (oni sami) svojim osobama, rekli su (tj. reći će im na sudnjem danu izvjesni anđeli): "U čemu ste bili?" Rekli su (tj. Reći će ti ljudi): "Bili smo smatrani slabijima u (toj) zemlji....." do Njegovoga govora: "..... i učini nama od kod Tebe (tj. od Svoje strane jednoga) pomagača velikoga (tj. velikoga potpomagača).".

Pa je ispričao Allah (izvjesne) smatrane slabijima koji se neće sustezati (koji se ne sustežu, ne mogu da se sustegnu) od ostavljanja (onoga) što je zapovjedio Allah za njega. A (izvjesni) prisiljeni neće biti (tj. ne biva ništa drugo) osim smatran slabijem bez sustezajućim (tj. ne sustezajućim) od činjenja (onoga) što se je njemu zapovjedilo za njega.

A rekao je Hasen: Čuvanje (oprez, bojazan izvjesna) je do sudnjega dana. A rekao je Ibnu Abas o (onome) ko (se nađe u takvoj prilici, odnosno neprilici da) prisile njega (izvjesni, neki) lopovi pa pusti (razvede svoju ženu): Nije (to ni) sa (kakvom) stvari (tj. Nije to ništa; a to će reći: Takav razvod i razvjenčanje, razvjenčavanje ne uzima se u obzir, nije punovažan, nije punovažno, ne vrijedi, nije nastupio). I za njega (tj. za ovo) je rekao Ibnu Umer, i Ibnu Zubejr, i Šabija i Hasen (da i oni to tako misle i shvataju). A rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Poslovi (izvjesni, ili svi) su sa (izvjesnom) namjerom (vrijedni i punovažni)."

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Halida, sina Jezida, od Seida, sina Ebu Hilala, od Hilala, sina Usameta, da je Ebu Selemete, sin Abdurahmana, izvijestio njega od Ebu Hurejreta da Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, moljaše (doslovno: bio je da moli) u (svojoj) molitvi:

"Moj Bože! Spasi Ajaša, sina Ebu Rebi'ata, i Selemeta, sina Hišama, i Velida. Moj Bože! Spasi (izvjesne) smatrane slabijima od (mekanskih) vjernika. Moj Bože! Zažesti (tj. Pojačaj) Tvoje (Svoje) gaženje na (pleme) Mudar, i pošalji na njih godine kao godine Jusufa (tj. gladne, nerodne godine kao u vrijeme Jusufa a.s.)."

GLAVA

(onoga) ko je sebi izabrao (odabrao to) udaranje, i ubijanje i poniženje (ponižavanje) nad (to) bezvjerstvo.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Abdullaha sina Havšeba, Taifija, pričao nam je Abdulvehab, pričao nam je Ejub od Ebu Kilabeta, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: Rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Tri (osobine, svojstva postoje), ko (bude takav da) su bile (one) u njega (ko ih bude imao, posjedovao), našao je (tj. naći će on) slast (svoga) vjerovanja: da bude Allah i Njegov poslanik draži k njemu od (svega drugoga) što je osim Njih dvojice; i da voli (izvjesnoga) čovjeka (tako da) neće voliti (tj. da ne voli) njega (ni zbog čega drugoga) osim radi Allaha (zbog Allaha, u ime Allaha), i da mrzi da se vrati u (to) bezvjerstvo kao što mrzi da se baci u Vatru (da bude bačen u pakao)."

PRIČAO NAM JE Seid, sin Sulejmana, pričao nam je 'Abbad od Ismaila, čuo sam Kajsa, čuo sam Seida, sina Zejda (da) govori:

Zaista već sam vidio mene (tj. sebe), a zaista Umer je svezivač mene na (za taj) Islam (tj. a Umer je svezao, vezao mene zbog moga primanja Islama ponižavajući me kao zarobljenika kakvoga). A da se srušio Uhud (planina) od (tj. zbog onoga) što ste učinili sa Usmanom, bilo bi opravdano (dolično) da se sruši.

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja od Ismaila, pričao nam je Kajs od Habbaba, sina Eretta, rekao je:

Tužili smo se (Potužili, požalili smo se) ka poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a on je uzimač (a on je uzео) sebi (kao) jastuk (jedan) svoj ogrtač u sjeni Kabe, pa smo rekli:

"Zar nećeš tražiti pomoć nama?! Zar nećeš moliti za nas?!" Pa je rekao: "Već je bio ko je prije vas (živio u takvom teškom stanju da) se uzme (izvjesni) čovjek, pa se iskopa (rupa) njemu u (toj) zemlji, pa se učini (tj. pa se stavi on) u nju, pa se donese (izvjesna) testera (pila, žaga), pa se stavi na njegovu glavu, pa se učini (tj. pa se prežaga, prepila, prepili na) dvije polovine. I češlja se sa češljevima (od izvjesnoga) željeza što je ispod njegovoga mesa i njegove kosti, pa ne odvрати njega to od njegove vjere. Tako mi Allaha zaista upotpuniće se svakako ova stvar (ovaj posao, tj. vjera Islam, rad na Islamu), čak (da će da) ide (izvjesni) jahač od San'e do Hadramevta, (i) neće se bojati (nikoga drugoga) osim Allaha i (izvjesnoga, tj. nekoga) vuka na (za) svoje brave (ovce), a ali (tj. nego) vi tražite žurbu (hitnju, brzinu, tj. ali vi žurite)."

GLAVA

o prodaji (izvjesnoga lica) prisiljenoga i sličnoga njemu u (izvjesnome) pravu i (drugome) osim njega.

PRIČAO NAM JE Abdulaziz, sin Abdullaha, pričao nam je Lejs od Seida Makburije, od njegovoga oca, od njegovoga oca, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Dok smo mi u Bogomolji, kadli je izašao na nas (tj. kadli izađe nama) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao (pa reče):

"Oдите (Idite vi odmah) ka Židovima!" Pa smo izašli sa njim dok smo došli kući mjesta čitanja (proučavanja) Tevrata (ili: kući židovskog velikana i stručnjaka za čitanje i proučavanje Tevrata). Pa je ustao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pa je dozivao njih:

"O družino Židova! Primitite Islam, spasićete se!" Pa su rekli: "Već si priopćio (dostavio), od Ebu Kasime (Ebul-Kasime)!" Pa je rekao: "To hoću."

(To jest: "To i hoću, hoću da vam priopćim i dostavim Allahov poziv na pravi put Islama, i hoću da vi to priznate da sam vas pozivao.")

Zatim je rekao nju (navedenu rečenicu) drugi puta. Pa su rekli: "Već si priopćio, o Ebul-Kasime!" Zatim je rekao treći puta (da prime Islam, pa će biti spašeni), pa je (onda) rekao:

"Znajte da je (ta) zemlja za Allaha i Njegovoga poslanika, i zaista ja hoću da protjeram vas, pa ko je našao od vas sa svojim imanjem (tj. u svome imanju neku) stvar (nešto), pa neka proda nju. A ako ne, pa znajte da je (ta) zemlja za Allaha i Njegovoga poslanika (tj. zemlja pripada Allahu i Njegovome poslaniku, zemlja je Allahova i Njegovoga poslanika, zemlja je državna, ili narodna, nacionalna)."

GLAVA:

Neće se dozvoliti (tj. Ne dozvoljava se) brak (vjenčanje izvjesnoga lica) prisiljenoga. "..... i ne prisiljavajte vaše (svoje) robinje na (izvjesni) blud ako su htjele utvrđivanje sebe (tj. svoju čednost i moralnost - ne prisiljavajte ih) zato (da) sebi tražite (pomoću njih) robu (toga) života najbližega (tj. robu ovozemnoga života); a ko prisili (prisiljava) njih, pa zaista Allah je poslije njihovoga prisiljavanja veliki opraštač (njima - prisiljenim robinjama), milostiv."

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Kazeata, pričao nam je Malik od Abdurahmana, sina Kasima, od njegovoga oca, od Abdurahmana i Mudžemmi'a, dvojice sinova Jezida, sina Džarijeta, Ensarije, od Hanse, kćeri Hizama, Ensarijete (Ensarijke) da je njezin otac vjenčao nju (tj. udao je nju za nekoga čovjeka), a ona je ponovna udavača (tj. a ona je bila prije toga već udavana), pa je (ona) mrzila to (taj novi brak), pa je došla Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je vratio njezino vjenčanje (tj. poništio je taj njezin novi brak koji ona nije voljela).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Jusufa, pričao nam je Sufjan od Ibnu Džurejdža, od Ibnu Ebu Mulejketa, od Ebu Amra, a on je Zekvan, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je: Rekla sam:

"O poslaniče Allaha! Traži (li) se savjeta (od tih) žena u njihovim brakovima (vjenčanjima, tj. Zdogovara li se, dogovara li se sa tim ženskima o njihovim brakovima)?" Rekao je: "Da." Rekla sam: "Pa zaista (izvjesna) djevojka (bude u prilici da) se od nje traži savjet (da se zdogovara s njom, da se pita, bude upitana), pa se stidi, pa (ona) šuti." Rekao je: "Njezina šutnja je njezina dozvola (tj. njezina privola, pristanak)."

GLAVA:

Kada se prisilio (prisiljavao sve dotle) dok je poklonio roba ili ga je prodao, nije (to) bilo dozvoljeno (to nije dozvoljeno, tj. nije dozvoljena ta radnja, nije ispravan ni vrijedan taj poklon, niti ta prodaja).

A rekao je neki (od tih izvjesnih) ljudi: Pa ako se je zavjetovao (taj) kupac u njemu (tj. za njega - za tako kupljenoga roba - ako se zavjetuje jedan) zavjet, pa ono (tj. pa to) je dozvoljena (stvar) sa njegovom tvrdnjom (tj. prema njegovoj tvrdnji, po mišljenju toga nekoga od ljudi), a takođe ako je učinio slobodnim iza svoje smrti njega (toga roba tako kupljenoga).

(Izraz "debbere" pored drugih značenja ima to značenje roba učiniti slobodnim iza svoje smrti, poslije sebe, i takav se rob zove "mudebber, elmudebber".)

PRIČAO NAM JE Ebu Numan, pričao nam je Hammad, sin Zejda, od Amra, sina Dinara, od Džabira, bio zadovoljan Allah od njega, da je (jedan) čovjek od Pomagača učinio slobodnim iza svoje smrti (jednoga) posjedovanoga (tj. jednoga roba), a nije bio za njega (tj. u njega nikakav drugi) imetak osim njega (osim toga roba), pa je to doprlo poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Ko kupuje (tj. Ko će kupiti sebi) njega (toga roba) od mene?" Pa je kupio njega Nuajm, sin Nehhama, za tri stotine srebrenjaka. Rekao je: Pa sam čuo Džabira (da) govori: Rob (taj je bio porijeklom) Kopt, (i) umro je godine prve.

GLAVA

od (izvjesnoga) prisiljavanja.

"Kerhun" i "kurhun" je jedno (tj. imaju isto, jednako značenje: prisila, prisiljena radnja i čin; prisiljavanje).

PRIČAO NAM JE Husejn, sin Mansura, pričao nam je Esbat, sin Muhameda, pričao nam je Šejbanija Sulejman, sin Fejruza, od Ikrimeta, od Ibnu Abbasa. Rekao je Šejbanija: A pričao mi je Ata' Ebu Hasen Suvaija, i neću misliti (tj. i ne mislim) njega (drukčije) osim (tako da) je spomenuo njega od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, (koji je u vezi tumačenja kur'anskih riječi) "O (vi) koji ste vjerovali, neće se dozvoliti (tj. ne dozvoljava se) vama da nasljeđujete (te) žene silom (na sili, preko volje).....", ajet (taj vidjeti), rekao (koji je rekao, tj. Ibnu Abas je rekao):

Bili su (ovakvoga postupka i običaja). Kada je umro (izvjesni) čovjek, bili su njegovi zaštitnici preči za njegovu ženu. Ako je htio neki (od) njih, vjenčao je sebi nju (oženio bi se s njom). A ako su htjeli (oni - zaštitnici, zakonski zastupnici umrloga), vjenčali su (vjenčali bi oni) nju (ženu umrloga nekome drugome osim zaštitnika). A ako su htjeli, nisu vjenčavali nju nikome. Pa oni su preči za nju od njezine porodice. Pa je sišao ovaj ajet o tome.

GLAVA:

Kada se je našla (pronašla) prisiljenom (izvjesna) žena na (taj) blud, pa nema kazne na nju u Njegovom (tj. zbog Njegovoga) govora, uzvišen je: "..... a ko prisili njih, pa zaista Allah je od poslije njihovoga prisiljavanja veliki opraštač (njima), milostiv."

A rekao je Lejs: Pričao mi je Nafi' da je Safija, kći Ebu Ubejda izvijestila njega da je (jedan) rob od robova (toga) zapovjedništva (od zapovjedništva Umerovoga r.a., tj. da je jedan rob od državnih robova za vrijeme halife Umera r.a.) pao na (jednu) robinju od (te) petine (ratnoga plijena, koja petina pripada državi), pa je našao prisiljenom (tj. pa je prisilio, silovao) nju, čak je probušio nju (tj. odstranio je i uništio joj je djevičansku opnu, kožicu, himen, a to će reći: srušio joj je djevičanstvo). Pa je bičevao njega Umer (propisanom) kaznom i protjerao je njega, a nije bičevao (Umer tu) robinju zbog (toga što je bio slučaj) da je on (taj rob) našao prisiljenom (tj. što je silovao) nju.

Rekao je Zuhrija o (izvjesnoj) robinji djevojci (što) se popne njoj (tj. na nju, a to će reći: što uništi djevičanstvo njoj izvjesni čovjek) slobodan: Uspostaviće (tj. Procijenije) to (tj. procijenije umanjenje tržišne vrijednosti takve obeščašćene robinje, to će procijeniti izvjesni) sudija od (te) robinje djevice za količinu njezine vrijednosti, i bičevaće se (pored naknade vrijednosti robinje prije obeščašćenja). A nije u (izvjesnoj) robinji udavači (tj. za robinju udavaču, ili za onu koja nije imala djevičanstva) u suđenju (izvjesnih, ili svih) imama (tj. pravniku dosuđena ni određena nikakva) odšteta (kazna u slučaju njezinoga silovanja), a ali je (nego je samo određena) na njega (na počinioca silovanja propisana, određena tjelesna) kazna.

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb, pričao nam je Ebu Zinad od Aaredža, od Ebu Hurejreta rekao je: Rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Iselio se je Ibrahim sa Sarom. Unišao je s njom (u jednu) naseobinu, u njoj je (jedan) vladar od (njezinih) vladara (vladara te naseobine, toga kraja, sela), ili silnik od (njezinih) silnika. Pa je poslao k njemu (poruku) da (to jest): Pošalji k meni s njom (tj. Pošalji k meni nju). Pa je poslao nju. Pa je ustao k njoj. Pa je ustala (tj. počela da) se čisti i klanja, pa je rekla:

"Moj Bože! Ako sam bila vjerovala u Tebe i Tvoga poslanika (i u Tvoga poslanika), pa ne ovlasti (tj. Ti ne daj vlasti ni moći) na meni (nada mnom ovome) bezvjerniku." Pa je zahroptio (tj. zadavio se je, skrhao se od napada padavice ili srčanoga udara), čak je udarao (mico, kopao) sa svojom nogom."

GLAVA

zakletve (izvjesnoga) čovjeka za svoga druga da je on njegov brat kada se bojao (plašio) na njega (za njega izvjesnoga) ubijanja ili sličnoga njemu (ili nečega sličnoga ubijanju).

A takođe (tako je) svaki prisiljeni (koji) se plaši (boji), pa zaista on (će da) odbija od njega (od prisiljenoga svakoga lica - on, čovjek će da odbija izvjesnoga) nasilnika, i (da) se bori niže njega (tj. za njega - za prisiljenoga), i neće uskratiti pomoć njemu. Pa ako se je borio (izvjesni čovjek) niže (tj. za izvjesnoga) obespravljenoga (za onoga kome je učinjeno nasilje i nepravda, pa je u toj borbi ubio nasilnika bez naročite namjere i želje da ubije, nego samo da odbrani napadnutoga), pa nema okajanja (krvarine) na njega, a ni odmazde.

A ako se je reklo njemu (izvjesnome čovjeku): "Zaista ćeš piti svakako (to) vino, ili zaista ćeš jesti svakako (tu) mrljinu (tj. meso umrle, krepane, nezaklane životinje), ili zaista ćeš prodati svakako svoga roba, ili (ćeš da) priznaš za (neko, jedno) dugovanje, ili (ćeš da) pokloniš (jedan) poklon, ili (ćeš da) odriješiš (jedan) uzao (tj. ili ćeš pokvariti i raskinuti jedan

ugovor; ili možda to znači: ili riješićeš jedno pitanje) - ili zaista ubićemo svakako tvoga oca ili tvoga brata u (po) Islamu", obuhvatilo je njega to (tj. dozvoljeno je njemu to da učini da bi on na taj način spasio oca ili brata od ubijanja) zbog govora Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio:

"Musliman (svaki) je brat (svakoga) muslimana."

A rekao je neki (od izvjesnih) ljudi: Da (tj. Kad, ili Ako) se reklo njemu: "Zaista pićeš svakako (to) vino, ili zaista ćeš jesti svakako (tu) mrljinu - ili zaista ubićemo svakako tvoga sina, ili tvoga oca ili vlasnika rodbine zabranjene (tj. ili bližnjega tvoga rođaka)", nije obuhvatilo njega to (tj. nije dozvoljeno njemu to učiniti da bi spasio na taj način sina, oca ili rođaka), jer zaista ovaj nije sa prinuđenim (tj. jer ovaj nije prinuđen, prinuđen, prisiljen, jer je čovjek prinuđen samo ako treba da spasi sebe lično, a ne nekoga drugoga).

Zatim je protivrječio (protuslovio sam sebi taj neki od izvjesnih ljudi) pa je rekao: Ako se je reklo njemu (izvjesnome čovjeku): "Zaista ubićemo svakako tvoga oca ili tvoga sina - ili ćeš zaista prodati svakako ovoga roba, ili ćeš priznati za (jedno) dugovanje, ili ćeš pokloniti", slijedi mu (potrebno je njemu da postupi kako je već rečeno, tj. da se strpi i pretrpi ubijanje toga lica) u (toj, po toj) analogiji, a ali (nego) mi smatramo lijepim (brojimo da je lijepo da taj čovjek izvrši tu prisilnu prodaju, i priznavanje dugovanja i poklanjanje da bi spasio život svojim ugroženima u ovome slučaju), i govorimo (a velimo, tj. a mišljenja smo ovoga): Prodaja (takva), i poklon i svaki uzao, zavežljaj, (tj. svaki ugovor takav) je u tome neispravan. Rastavili su (tj. Napravili su hanefijski pravници razliku između svakoga vlasnika rodbine zabranjene, a to će reći: između svakoga bližnjega rođaka) i (drugoga lica) osim njega (osim rođaka) bez knjige, a ni (na osnovu nekoga) običaja (nekoga postupka), a rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Rekao je Ibrahim za svoju ženu: "Ovo je moja sestra." A to je u Allahu (tj. sestra u vjeri, po vjeri u Allaha, po Allahovoj vjeri)."

(U komentarima o ovome pitanju postoje rasprave između hanefijskih pravnikā i Buharijinih podržavalaca i još nekih drugih mezheba, ali te se rasprave neće prikazivati-navoditi u ovome prevodu Buharije.)

A rekao je Nehajja (ili kako ga neki nazivaju Nah'ija): Kada je bio (izvjesni) tražilac zakletve (sam po sebi neki) nasilnik, na namjera (izvjesnoga) zaklinjača (je važna i vrijedna). A ako je bio (tražilac zakletve lica) obespravljeno (tj. lice kome je učinjeno nasilje i nepravda), pa namjera (toga) tražioca zakletve (je važna).

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Ukajla, od Ibnu Šihaba da je Salim izvijestio njega da je Abdullah, sin Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, izvijestio njega da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Musliman (svaki) je brat (svakoga) muslimana, neće učiniti njemu nasilje, i neće predati njega (tj. neće ostaviti bez pomoći njega). A ko je bio u potrebi svoga brata, bio je Allah u njegovoj potrebi."

(To jest: "Ko pomogne svome bratu u nekoj potrebi, Allah će pomoći njemu u nekoj njegovoj potrebi.".)

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Abdurahima, pričao nam je Seid, sin Sulejmana, pričao nam je Hušejm, izvijestio nas je Ubejdulah, sin Ebu Bekra sina Enesa, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: Rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Pomozi tvoga (svoga) brata bivajući (on - ako je on) nasilnik, ili obespravljen (ili onaj kome je učinjeno nasilje)." Pa je rekao (jedan) čovjek: "O poslaniče Allaha! Pomažem ga kada je bio obespravljen. Pa zar si vidio (tj. Pa šta misliš, Kako to) kada je (ako je) bio nasilnik, kako (da) pomognem njega?" Rekao je: "Prepriječiš njega, ili spriječiš njega od (izvjesnoga) nasilja (Spriječi ga, Spriječićeš ga od izvjesnoga nasilja), pa zaista to je njegovo pomaganje (potpomaganje)."